

Ochranná funkce kůže

Kůže chrání organismus proti vlivům mechanickým, tepelným, chemickým a také proti záření a některým biologicky škodlivým vlivům.

Mezi vlivy mechanické řadíme především různá poranění od drobných oděrek až po velká narušení celistvosti kůže, dále působení opakovaného tlaku, tahu a tření. Většina plemen psů má kůži pokrytou srstí, jež zesiluje ochranný vliv. Na působení opakovaného tlaku reaguje kůže přizpůsobením a zesílením pokožky (tvorba mozolů), tlak a tah se přenáší z pokožky na škáru, kde jsou organická vlákna se základní mezibuněčnou hmotou a tento systém umožňuje určitou pohyblivost pokožky vůči škáře. Posun kůže jako celku proti podkladu, který tvoří povázky a svalstvo, umožňuje tukové vazivo v podkoží. Velký význam pro dokonalou funkci pokožky mají maz a pot.

Proti tepelným vlivům chrání organismus zejména tuková vrstva kůže, která izoluje vnitřek těla od okolí, a tím chrání proti chladu. Velký význam mají také četné krevní cévy ve škáře. Vlivem chladu dochází k jejich zúžení a k převedení části krve z krevního řečiště v kůži do vnitřních orgánů pro jejich ochranu před podchlazením. Za horka naopak dochází k rozšíření krevních cév v kůži, což umožňuje snazší výdej přebytečného tepla do vnějšího prostředí.

Proti chemickým vlivům je vytvořen na povrchu kůže tenký povlak, tvořený především tuky, obsahuje však i enzymy, maz, pot a mikroby kožního povrchu. Pod rohovinou kůže je bariéra, která brání či zpomaluje pronikání vody a jiných látek do pokožky. V hlubších vrstvách kůže se mohou vázat těžké kovy. Ve škáře jsou umístěny buňky, které se účastní na rozrušování a zneškodňování chemických látek, jež pronikly přes povrchové vrstvy. Totéž platí i pro tkáň tukovou.

Ochranu proti záření zajišťuje především srst psa. Další ochrannou vrstvou je zrohovatělá vrstva kůže.

Kůže představuje poměrně dokonalý systém ochrany organismu také proti biologicky škodlivým vlivům. Jedná se zejména o pronikání jiných organismů do organismu psa, především bakterií, virů a plísňů. Ochrana představuje několik pásem. Jedná se o povlak na povrchu kůže, který obsahuje mastné kyseliny a enzymy, jež působí antibakteriálně. Hlubší vrstvy kůže a potní žlázy se spolupodílejí na vytváření stabilního pH kožního povrchu.

Zprostředkovácí funkce kůže

Kromě ochranné funkce organismu plní kůže také zprostředkovácí funkci mezi organismem a okolním prostředím. Kůží jsou realizovány různé smyslové kvality (bolest, hmat, chlad, teplo, svědění atd.). Přenos smyslových vjemů umožňuje přítomnost četných nervových vláken.

Kůže zajišťuje částečně také komunikaci mezi zvířaty. Z povrchu kůže vychází pach, který může být pro jiné jedince přitažlivý či odpudivý. Jsou za něj na prvním místě odpovědné kožní žlázy.

Změny v srsti vyvolané vlivy prostředí

V srsti psa lze sledovat sezónní změny, jež jsou odrazem fyziologických změn probíhajících v organismu. K nim patří také pravidelná výměna srsti línání, ke kterému dochází 2x ročně. Zimní srst je kvalitnější, narůstá na podzim a chrání před prochlazením. Letní srst je řídká, narůstá na jaře a zabraňuje přehřátí. Línání související s věkem je možné pozorovat u štěňat při výměně srsti.

Při línání se chlup oddělí od buněk chlupové pochvy a chlupové bradavky, přeruší se výživa chlupu, ten vypadává a roste nový. Na sezónní línání má větší vliv světelný faktor než teplota prostředí.

Onemocnění kůže

Onemocnění kůže bývají velmi nepříjemná nejen pro pacienta samotného, ale vzhledem k výrazným změnám vzhledu domácího miláčka (ztráta srsti, mokvající ložiska, krusty) i pro jeho majitele.

Kožní nemoci můžeme rozdělit obecně na infekční a neinfekční.

Mezi infekční patří zejména parazitární nemoci (blechy, svrab, klíšťata, demodex, dermatofytové plísňe), bakteriální a virové nemoci.

Nejčastější neinfekční kožní nemocí je atopická dermatitida a jiné alergie (alergie na bleší kousnutí, kontaktní alergie, potravinové alergie), patří sem ale také autoimunitní nemoci a nádorová onemocnění.

Zdravý pes v dobré kondici by měl mít lesklou a bohatou srst v závislosti na plemenu. Kůže by měla být pružná, bez známek šupin nebo zarudnutí.

Varovné signály

Mezi varovné signály patří mastná, řídká, částečně vypadaná srst. Majitel psa by měl zpozornět, když na kůži objeví zarudlé skvrny, šupiny nebo dokonce vředy. Pozornost je třeba věnovat i nepřiměřenému olizování, drbání nebo dokonce i záměrnému vykusování srsti. V případě, že si všimneme lysých míst na srsti psa, musíme zjistit jestli chlupy vypadávají samovolně, nebo jsou odstraňovány psem. Pozor, některá plemena línají více než jiná, stejně tak i psi chovaní celoročně v bytech oproti psům držených na zahradách. V těchto případech se nejedná o patologický stav.

Svědění kůže se nejčastěji objevuje při napadení parazity, roztoči, při bakteriálních infekcích nebo je průvodním znakem alergie. Ostatní kožní projevy mohou souviset s hormonální nerovnováhou, hypotyreózou (snížená funkce štítné žlázy), Cushingovým syndromem (nadprodukce kortizolu v nadledvinách), s různým typem rakoviny nebo autoimunitním onemocněním kůže.

Pro správnou diagnostiku onemocnění je důležité i to, v jakém výživovém stavu se nachází váš pes, jaké má nálady a jak reaguje na nejrůznější podněty.